

השבת של רבי נחמן מברסלב

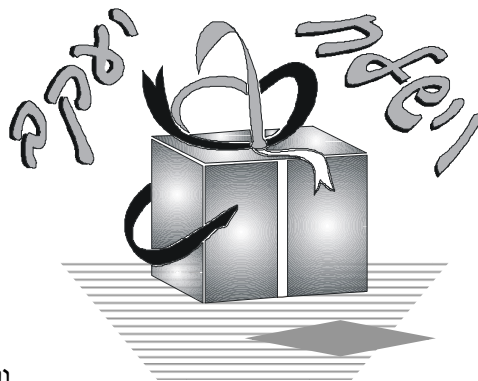
לזכרון נצח מורינו

ר' ישראל בער אודסר, זצ"ל

כשר כרצונו יתברך, התחיל לשבר מידה זו של כעס, עד שזכה לשבר מידה זו של כעס; אבל תכלית שבירת מידה זו מהפך אל הפך, דהיינו להתהפך לטוב גמור, שלא יכפת ליי"ה כלל וכלל שום דבר, ויהיה רק טוב בלי שום צד קפיא בעולם - זה זכה רק בארץ-ישראל, שם זכה לזה, שנתבטל הכעס בתכלית הביטול, וזכה ונעשה טוב ממש, ולא נשאר בו שום צד קפיא בעלמא. עד שאחר-כך, אפילו מי שהיה עושה לו כל הרעות שבעולם, לא היה בלבו שום צד שנאה וקפיא עליו, אדרבא, היה אוהבו, ולא היה בלבו עליו כלל, כי היה רק כולו טוב ממש. וגודל עוצם הפלגת מידת טובו היה מפורסם לכל מכיריו, כי היה רק כולו טוב בלי שום צד קפיא וכעס כלל, רק כולו טוב, וזה זכה בארץ-ישראל, כנ"ל.

© וכבר מבואר בספריו הקדושים, תורה על זה, שדייקא בארץ-ישראל זוכין לבחינה זו, שהוא בחינת ארץ-אפים, הפך כעס וחרון-אף, ושבשביל זה נתאוה משה רבנו לארץ-ישראל וכו', כמו שכתוב: וימחר משה ויקד ארצה; ודרשו רבותינו זכרונם לברכה: מה ראה - ארץ אפים ראה וכו', עיין שם (לקוטי מוהר"ן, סימן קנ"ה).

© ובמידת ענוה התפאר עצמו מאד, שהוא ענו בתכלית הענוה, ואמר, שאין מי שזוכה לענוה באמת, כי-אם מי שהוא במדרגה זו, שיכול לומר על עצמו, שהוא ענו כמו משה רבנו עליו השלום, שכתב על עצמו: והאיש משה ענו מאד מכל האדם וכו', וכמו שמצינו בדברי רבותינו זכרונם לברכה, שאמר רב יוסף: אל תתני ענוה, דאיכא אנא; והוא זכרונו לברכה היה בבחינה זו, והתפאר עצמו בעוצם מעלתו במידת ענוה בתכלית הביטול לגמרי.

ארץ ישראל

(אוצר היראה - מ"ט)

✦ עיקר קדושת הזקנה ואריכת ימים זוכין רק בארץ-ישראל, בחינת **למען ירבו ימיכם** וכו' על האדמה וכו' כנ"ל; וכן עיקר כל ההשפעות דקדושה הם בארץ-ישראל ששם בירור המדמה, שעל-ידי זה יוצאין מזוהמת הנפש, שמשם כל עיכוב השפע, חס ושלום, בחינת **בעצבון תאכלנה**, שנגזר על-ידי פיתוי הנפש. ועל-כן אברהם אבינו עליו השלום, אחר שקנה הנחלה בארץ-ישראל, כתיב אחר-כך בסמוך **ואברהם זקן** וכו', בחינת הזקנה דקדושה הנ"ל, **וה' ברך את אברהם בכל**, בחינת השפע הטובה דקדושה הנ"ל (לקוטי הלכות - הלכות ספר-תורה ד' - אות כ').

מלכתב

(מספר אבי הנחל - מכתב ע"ו)

✍ ב"ה, י"ב כסלו תשכ"ו.

לכבוד לבי ובשרי, מר ..., שיש לו נשמה גדולה, גזורה ממקום גבוה מאד. והיא יקרה מאד בעיני ה'. ונתן לה לחפש בגנוי החכמה עילאה דעילאה, בתכלית המעלה, שגילה החכם האמת, להחזיר כל העולם מרע לטוב. ברכה ושלוש וחיים ארוכים.

ורווח תשימו ... (בראשית ל"ב, י"ז)

לפעמים נתבלבל דעת האדם בשעת יסורין וצער, רחמנא לצלן, ונדמה לו כאילו כל העולם נפל עליו, וכאלו חס ושלוש כל הצרות נתקבצו ובאו עליו יחד, חס ושלוש, בלי הרחבה כלל, ועל ידי זה נתעקם לבו מהשם יתברך ואינו יכול לצעוק אליו יתברך באמת, ואזי על ידי זה נתרבין עליו הצרות באמת, רחמנא לצלן, כי כל הנמשך אחר צערו, הצער נמשך אחריו, על כן צריכין לזהר מאד לתן רוח בדעתו, למצוא הרחבות גם בתוך הצרות בעצמן, ולהביא תודה והודאה על זה בכל עת. כי באמת בכל צרה שבעולם יש בתוכה הרחבה, בחינת **בצר הרחבת לי כנ"ל**, שזה בחינת **ורווח תשימו בין עדר ובין עדר**, הנאמר ביעקב אבינו, שדרשו רבותינו ז"ל על הצרות והגלויות, שכוון יעקב לתן רוח בין הצרות והגלויות. ועל ידי זה מכניעין קליפת שור וחרמור, שהם בחינת קליפת עשו וישמעאל, שהם כלל כל הצרות והגלויות, והם רוצים לעקם את הלב בעת צרה כאילו אפס תקוה, חס ושלוש, שזה עיקר הצרה הגדולה ביותר מכל הצרות עצמן, שזה בחינת **ברצח בעצמותי חרפוני צוררי באמרם אלי כל היום איה אלוקיד**, וכתב: **כל היום כלמתי נגדי** וכו'. אבל יעקב אבינו המשיך תיקון זה, ליתן רוח בין עדר לעדר, שאפילו בעת צרה, חס ושלוש, יסתכלו על הרווח ועל ההרחבה שהרחיב השם יתברך עמו עד הנה, וגם בהצרה בעצמה מרחיב לו כנ"ל, ועל ידי זה יוכל לצעוק להשם יתברך, ויהיה ניצול לגמרי מכל הצרות בחסדו ונפלאותיו יתברך (לקוטי הלכות - הלכות כלאי בהמה ד' - אות ח' לפי אוצר היראה - יסורין וישועה - כ"ג).

ויאבק איש עמו ... (בראשית ל"ב, כ"ה)

ואמרו רבותינו ז"ל שהוא שרו של עשו, כי זה ידוע שכל מלחמתם היה בענין הגלויות שהאיש הנ"ל רצה להתגבר להאריך הגלויות ורצונו היה להגביר כל כך עד שחס ושלוש לא יוכלו לצאת משם, כי מחמת שרואין שקץ הגאולה שתום ונעלם מאד מאד, על כן הם אומרים שיתגברו חס ושלוש עד שחס ושלוש אפס תקוה, ועיקר התגברותם הוא גלות הנפש מה שמתגברים בכל פעם על כל נפש ונפש של ישראל כמו שמתגברים, שמוזה עיקר אריכת הגלות הכללי כידוע. וכבר מבואר שעיקר התגברות הקליפות הוא על ידי העצבות, ולא היה אפשר להתגבר עליהם מחמת העניין שכתבנו לעיל שהא בהא תליא כל מה שמתגברין בעצבות מתגברין התאוות משגל וממון וכעס וכו', וכן להפך כל מה שהתאוות מתגברין העצבות מתגבר. וכפי התגברותם אי אפשר לעלות ולעסוק בתפלה ותקוניה כראוי לעלות למקום שצריכין לעלות ששם מקור השמחה וכו'. על כן כמעט אבדנו בעיני לולי ה' עזרתה לנו ששולח לנו בכל דור צדיקי אמת שהם עוסקים בתקוננו ולוחמים עבורנו. וזה בחינת מלחמת יעקב, שממנו עיקר התחלת קדושת ישראל (לקוטי הלכות - הלכות הודאה ו' - אות כ"ה).

סיפור

(שיבחי הר"ן, כ"ב)

© בעניין שבירת כל המידות רעות, היה (רבינו הקדוש זצ"ל) מופלג בקדושה מופלגת מאד מאד, וקצת סיפר מעניין שבירת כעס. ואמר, שמתחילה היה כעסן גדול מאד מאד. ואחר-כך, מחמת שרצה להיות איש

תפילה

(לקוטי תפילות א', ס"ב)

... ובכן, תעזרני ברחמיך הרבים, שאזכה לעסוק בספרי הפוסקים בהתמדה גדולה, ותעזרני ותושיעני ללמוד הרבה בכל יום ויום ספרי הפוסקים. ותפתח את דעתי ותכין את לבבי, שאזכה ללמוד במהירות גדולה ולהבין הדין על בוריו, ולברר וללבן הפסק הלכה בכל דיני התורה באמת לאמתו, ואזכה לידע ההכרעה באמת בין כל בעלי המחלוקת דקדושה שמחולקים בידי התורה, ואזכה לעשות שלום והכרעה ביניהם. ועל-ידי השלום הזה יומשך וישתלשל שלום בכל העולמות, עד שיתפשט השלום גם בעולם הזה, ותשים שלום בין כל עמך ישראל לעולם, ותבטל כל מיני מחלוקת מן העולם ויתרבה השלום בעולם, עד שיוכלו להתוועד יחד כל אחד עם חבריו, ויסבירו זה לזה האמת לאמתו, ויזכירו זה את זה שלא יבלו ימיהם להבל ולריק, עד שיישובו כולם אל האמת ויעבדוך כולם באמת ובאמונה שלמה.

... ותזכנו שיהיה שלום בעצמנו, שלא יהיה חלק לבנו, חס ושלוש, מאתך; רק נזכה להאמין בך ובצדיקיך האמתיים ולעבודך באמת ובלבב שלם בשני יצרנינו. ונזכה לידע ידיעה שלמה באמת ובלבב שלם שמלוא כל הארץ כבודך, ואתה בעצמך ובכבודך עומד אצלנו בשעת התפילה, ואתה שומע ומאזין ומקשיב כל דיבור ודיבור של תפילותינו. ונרגיש אלקותך עלינו תמיד, ובפרט בשעת התפילה, עד שנתעורר על-ידי-זה בהתעוררות גדולה להתפלל בהתלהבות גדולה ובכוונה גדולה ועצומה, ולדקדק מאד לכוון את דברינו, ולא יצא שום דיבור מפינו בתפילה שלא בכוונה...

שיחות

(שיחות ממורינו ר' ישראל בער אודסר, זצ"ל - ז')

הפגישה עם רבי ישראל קרדונר:
אני גרתי בטבריה ולא יצאתי מטבריה, צפת היה קרוב לטבריה וכולם נוסעים על מירון באלול ובל"ג בעומר. ואני הייתי עני, לא היה לי כסף. על-כן לא נסעתי לצפת. אם הייתי נוסע לצפת אולי הייתי שומע על חסידי ברסלב, אבל לא ידעתי מחסידי ברסלב. אז אני בקשתי מהשם יתברך שייזמין לי חסידי ברסלב, אני חשבת: "אולי נמצא בעולם באיזה מקום חסידי ברסלב, אולי בירושלים". אני בקשתי והתפללתי להשם יתברך, ועבר זמן רב והשם יתברך קיבל תפילתי ושלח לי לטבריה את רבי ישראל קרדונר!
אני סבילתי, והשם יתברך עשה פלאות עמי, חסד עליון: בצפת היה גר מורי הקדוש רבי ישראל קרדונר, והוא היה חידוש כזה מה שאין בעולם. אני נתגדלתי בין חסידים גדולים, מחמירים, מדקדקים במצוות, אבל ראיתי את האיש הזה - ראיתי שכולם עומדים בחוץ, אינם יודעים כלום מאמונה, מהתורה, מהשם יתברך. הם כולם לומדים, אבל ראיתי שכנגדו - הוא יחיד בעולם, אין דוגמתו!
אבל אני לא הכרתי אותו ולא שמעתי ממנו. הוא היה נמצא במירון ולא רצה לזוז ממירון. הוא עבד השם שמה ביחידות, לא היה שם אף בריה. היה לו המפתח של הבית-הכנסת של רבי שמעון בר-יוחאי והוא היה שמה לבד בהתבודדות, וגם הלך בין ההרים להתבודד ולהתפלל, ועסק בעבודת השם במסירת נפש...

שבת שלום

מערכת: 050-6754970, 050-6741702, 02-5829086
כתובת: ת.ד. 27100 ירושלים 91270
שידוכי מצוה: 050-6870043 (13:00-16:00)

אל תשכח להיות בשמחה תמיד ולהודות ולהלל לה', על כל החסדים ונסים ונפלאות שעשה עימך. אשר נשא אותך על כנפי נשרים והביא אותך לאמת, פלא נורא כזה, כזה שלא נתגלה כמוהו מיום בריאת העולם. והרים קרנך על כל העם, ובחר בך להיות נשיא על ישראל, בדר העני הזה. שעל-ידי זה אתה כלול מכל נפשות ישראל, וכולם תלויים בך, כעובר במעי אמו, כי הגוף קשור ודבוק עם הראש ונמשך והולך אחריו בכל מקום.

ובכן יש עליך אחריות גדולה, וחל עליך חוב גדול וקדוש לרחם על ישראל, להפקיר את חיך ולבטל כבודך וגדולתך בתכלית הביטול. ולסבול כל מיני בזיונות וחרפות בשביל טובת וישועת ישראל, להשתדל בכל הכח אשר בידך, לפאר ולפרסם בכל העולם גודל עוצם נוראות כחו ותקפו של החכם, המנהיג האמת, החי וקיים לעד, שהוא מלך אחד, יחיד ומיוחד, על כל ישראל לדורות עולם. והוא הלב של העולם, שבו תלוי החיות וקיום כל הבריאה כולה; וכל העולם לא נברא, אלא בשבילו, שימלא כל העולם אור החכמה והמדע, לדעת ולהכיר את ה' ולעבדו באמת בלבב שלם.

המעתיק

רצון וכיסופין

(אוצר היראה - רצון וכיסופין, כ"ד)

... העיקר הוא הרצון, שצריך האדם להרגיל את עצמו לכסוף ולהשתוק ולהתגעגע בכל עת להשם יתברך ולתורתו ולמצותיו, ולהשתדל תמיד שיהיה לו רצונות טובים חזקים דקדושה, ויכסוף רק לעשות רצונו יתברך באמת. ואם, אף על פי כן, אינו זוכה לזה מה לעשות ויתגבר לבלי להפסיק ולבטל הרצון, חס-ושלום. רק יתגבר ברצונות וכסופים חזקים ביותר להשם יתברך, כי העיקר הוא הרצון. ועיקר התכלית הטוב של הנשמה הקדושה הוא שתזכה שיהיה לה רצונות חזקים כל כך להשם יתברך עד שתזכה להכלל ברעוא דרעוין [רצון שברצונות], שזהו השלמות והמעלה העליונה מכל המעלות, עד שמשא רבנו עליו השלום - שהוא מבחר המין האנושי ורבן של כל הנביאים והצדיקים והחסידים - זכה הוא בשעת הסתלקותו להכלל ברעוא דרעוין, כמבואר בזוהר הקדוש.

... נמצא ששלמות הרצון הוא גבוה מן הכל. וכל עיקר התכלית של כל התורה והמצוות שהם אחדות אחד עם משה רבנו עליו השלום, הוא לזכות לשלמות הרצון שהוא בחינת רעוא דרעוין שלשם נסתלק משה, כנ"ל (לקוטי הלכות - הלכות ערב ג' - אותיות א' ב').

עצות

(ליקוטי עצות - תלמוד תורה, מ"ח)

... על-ידי לימוד הפוסקים, מבטלין המחלוקת בשרשו, ועל-ידי זה נתבטל המחלוקת למטה. ונתבטל המחלוקת של היצר הרע שבלבו שהם הקשיות והכפירות ובלבולי אמונה שעולים על לבו, שעל-ידי זה נחלק לבו מהשם יתברך ואינו יכול להתפלל כראוי. כי עיקר מניעות התפילה שאינו מתפלל בכוונה כראוי, הוא רק מחמת שאין האמונה בשלמות. כי באמת אם היה האדם יודע ומאמין בלב שלם ש"מלוא כל הארץ כבודי", והקדוש ברוך הוא עומד עליו בשעת התפילה ושומע ומאזין ומקשיב כל דיבור ודיבור של התפילה, בוודאי היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכוון את דבריו. רק מחמת שאין חזק כל כך בזה, מחמת זה אינו מתלהב כל כך ואינו מדקדק כל כך.

וכל זה נמשך ממחלוקת היצר הרע שבלב. על-כן התיקון לזה: לימוד הפוסקים, שעל-ידי זה נמשך שלום ונתבטל מחלוקת היצר הרע שבלב, ואזי אין לבו חלוק מהשם יתברך, ואז יוכל לעבוד את ה' בכל לבבו בשני יצרין, ונפתחו לו שערי השכל שיודע להשיב על אפיקורסות שבלבו, וזוכה להתפלל כראוי בכל לבבו באמת.